

CZU [027.7(478):050]

**ACTIVITATEA BIBLIOTECII ȘTIINȚIFICE USARB REFLECTATĂ ÎN
PAGINILE ZIARULUI BĂLȚEAN „PEDAGOGUL” (1970-1990)**

THE USARB SCIENTIFIC LIBRARY ACTIVITY REFLECTED IN „PEDAGOGUL” (1970-1990),
THE INSTITUTIONAL NEWSPAPER

Adella CUCU

Abstract: This article deals with a short review of the selected articles from „Pedagogul”, the institutional newspaper, which reflects the Scientific Library history and activity of the State Pedagogical Institute from Bălți.

Keywords: library, newspaper, press, book, collection, exhibitions, readers, contribution, promotion, events

Biblioteca Științifică USARB întotdeauna s-a preocupat de imaginea instituțională și a demonstrat că este indispensabilă, are tot potențialul pentru a oferi servicii de informare și documentare sub diverse forme și în contexte diferite membrilor comunității pe care o deservește.

O modalitate sigură de menținere a imaginii bibliotecii este *informarea, convingerea, reamintirea* utilizatorilor actuali și potențiali despre bibliotecă și serviciile oferite. Orice eveniment (*cultural, istoric, politic*) important pentru societate sau comunitate a fost și este, pentru bibliotecarii bălțeni, un prilej de a pune în valoare biblioteca și a stimula interesul pentru resursele pe care le deține. În același timp, acțiunile întreprinse de bibliotecă, nu pot avea efectul prevăzut atâta timp, cât nu sunt difuzate, nu sunt făcute publice, nu sunt cunoscute comunității în care activează.

Un rol decisiv în promovarea continuă și eficientă a bibliotecii au fost și sunt purtătorii de informație, atât *tradiționali*, cât și *digitali*.

La etapa actuală, pe lângă formele și metodele tradiționale de răspândire a resurselor informaționale și a serviciilor oferite, dezvoltate și perfecționate în continuare, este foarte binevenită utilizarea mediilor electronice. În acest context, instrumentul principal este *sit-ul bibliotecii*.

În anii `70-`90 ai secolului trecut, într-un timp în care se citeau foarte mult ziarele și revistele, bibliotecarii bălțeni au făcut ca vizibilitatea publică a bibliotecii științifice a institutului să fie prezentă cât mai mult în *presa scrisă*, convinși fiind că această formă de diseminare, va contribui

pozitiv la sporirea imaginii bibliotecii. Acest proces s-a simțit foarte mult odată cu apariția în aprilie 1968 a ziarului instituțional *Pedagogul* (organul Biroului de Partid, Rec-toratului, comitetelor comsomoliste și sindicale ale Institutului Pedagogic din Bălți).

Scurt istoric. Ziarul se edita la tipografia din Bălți într-un tiraj de 1000 de exem- plare până în 1990, și apărea săptămânal, în fiecare miercuri, până în 1985, inclusiv, și

vineri în anii următori, pe două pagini, la prețul de o copeică. Ziarul era unul alb-negru, cu excepția edițiilor dedicate unor sărbători, sau unor aniversări importante în URSS și Moldova. Pe parcursul existenței sale, *Pedagogul* a avut trei redactori șefi. Pentru scurt timp redactor-șef a fost Eliza Botezatu (1968), succedată în anul apariției de Valentin Jitaru, în 1975 redactor-șef devine Ludmila Uleașeva. Ziarul era adresat profesorilor, bibliotecarilor și studenților institutului. Textele se publicau în limba română și rusă. Biblioteca Științifică USARB deține colecția aproape completă a acestui ziar din anul 1969 până în 1989.

O mare parte din articolele publicate au fost scrise de Faina Tlehuci, directoarea bibliotecii (1962-2001).

Temele / subiectele abordate în paginile *Pedagogului* de către bibliotecarii sunt diverse.

În primul rând, ne atrag atenția textele ce țin de cele mai bune rezultate obținute de bibliotecă (*bilanțuri și rapoarte*) publicate în rubrica „*Bilanțul anului: întrecerea socialistă*”:

„Rezultatele bucură, planurile obligă” este articolul Fainei Tlehuci, în care ne comunică despre îndeplinirea planului bibliotecii științifice a institutului. „(...) Anul 1979 a fost pentru colectivul bibliotecii un an de mare răspundere, pentru că lucrul nostru a fost supus unui control multilateral din partea Comisiei științifico-metodice Centrale de pe lângă Ministerul Învățământului Superior și Mediu de specialitate a URSS. În fruntea comisiei s-a aflat directorul bibliotecii științifice de la universitatea de Stat din Moscova N. S. Abalova.” În continuare, autoarea afirmă, că rezultatele controlului sunt pozitive, iar eforturile colectivului, îndreptate la perfecționarea formelor și metodelor lucrului bibliografic și informativ, au fost înalt apreciate. (...) Aportul bibliotecii noastre este menționat și în revista „*Bibliotecar*” nr. 9, 1979”. Autoarea menționează că planul bibliotecii din anul 1979 a fost supraîmplinit și demonstrează pe bază de statistici (...) „*Biblioteca a deservit 10 793 de cititori (107,3%) dintre care 2 795 învățători și educatori din oraș și raioanele republicii (...), organizate 214 expoziții la care au fost vernisate 22 424 de ediții. Au fost eliberate cititorilor 1 174 274 de ediții (104,63%) ale planului anual etc.*” (nr. 5 din 31 ian., 1980).

„(...) A trecut încă un an din istoria bibliotecii (...) cum a fost (...) un an de importanță majoră (...) cu totaluri frumoase în toate direcțiile”, confirmă Faina Tlehuci în articolul intitulat „*Vom realiza cele programate*” în care înșiră rezultatele cele mai importante ale bibliotecii din anul 1980 (...) *au fost deserviți peste 10 mii de cititori, sau realizat 25 de cataloage tematice etc.* (nr. 14 din 25 dec. 1980).

„*Pentru biblioteca științifică a institutului anul 1984 a fost un an de intensă traducere în viață a hotărârilor Congresului al XXVI al PC URSS, Congresului XV al Partidului Comunist al Moldovei (...), anul participării la trecerea în revistă a bibliotecilor instituțiilor superioare de învățământ organizate în cinstea jubileului de 60 de ani al RSSM și a PC al Moldovei. Principala condiție a trecerii în revistă a fost îndeplinirea și depășirea planului*”, relatează Elena Harconița în articolul „*Să nu ne oprim la cele obținute*”, actualmente director BȘ USARB. Autoarea afirmă că rapoartele au fost prezentate la Bălți, Chișinău

și la Moscova. „(...) *Experiența de lucru a bibliotecii noastre trezește un viu interes la colaboratorii bibliotecilor instituțiilor superioare de învățământ din țară. La noi și-au făcut stagiunea colegii din universitățile din Kemerovo și Kazahstan, institutul pedagogic din Ivano-Francovsk*”. În continuare, autoarea raportează despre depășirea indicilor de bază la toate capitolele și citează o lungă listă de nume a celor care s-au evidențiat în întrecerea socialistă. Se încheie articolul cu o notă critică „*Necâtând la succesele obținute noi mai avem și neajunsuri. Trebuie să găsim noi rezerve în scopul ameliorării calității servirii biblioteco-bibliografic*” (nr. 4 din 30 ian. 1985).

În articolul „*Anul cărții își continuă calea*”, Faina Tlehuci menționează că „(...) *sarcinile principale ale anului 1972, an devenit la recomandarea UNESCO, Anul Internațional al Cărții sunt: stimularea lecturii, a edițiilor, propagarea cărților și a dragostei față de lectură, creșterea serviciului bibliotecar, consolidarea schimbului internațional de cărți, atragerea atenției societății față de rolul cărții în lumea contemporană*”. Autoarea prezintă câteva date statistice „(...) *100 de exemplare cărți în anul 1945, 677 000 cărți în 1972; 611 cititori în 1948, 11 622 cititori în anul 1972; 10 164 cărți distribuite în 1948, 935 326 în 1972. (...) Anul internațional al cărții constituie o trecere în revistă a realizărilor bibliotecilor, o revistă a instituției, măiestriei și, totodată, un nou start*” (nr. 19 din 13 oct. 1972).

Articolul „*Îndeplinim angajamentele*”, semnat de Emilia Țurcan ne relatează: „(...) *participând la întrecerea socialistă, colectivul bibliotecii științifice a institutului luptă pentru atitudinea comunistă față de muncă, se stăruie, să educe fiecărui membru al colectivului atitudine conștiincioasă față de muncă, să însușească cultura servirii cititorilor. Toate acestea au loc sub deviza - Institutului-Bibliotecă exemplară. În această direcție în bibliotecă sunt organizate următoarele activități: dispute - Profesia mea - învățătorul, reviste bibliografice, realizate expoziții de cărți, întocmite liste cu literatură în ajutorul practicii social-politice a studentului*”. (nr. 15 din 20 apr. 1979).

Răsfoind paginile ziarului, depistăm articole scrise sub formă de dări de seamă și diseminări ale manifestărilor, întrunirilor profesionale (*seminare / conferințe / congrese*) organizate de biblioteca științifică a institutului sau de alte biblioteci la care au participat și bibliotecarii bălțeni.

Faina Tlehuci în articolul „*Biblioteca ieri, astăzi, mâine*” ne relatează despre Conferința cititorilor de dare de seamă : *Biblioteca-Cititorul*. Acest eveniment a coincis cu aniversarea a 40 de ani de la fondarea institutului și a bibliotecii. „(...) *Vorbind despre ziua de azi să aruncăm o privire în trecut, septembrie 1945 (...) Au trecut 40 de ani, biblioteca institutului a devenit de necunoscut. Fondurile ei numără 1 milion 148 000 de cărți, fiind completată cu literatură științifică, manuale. La bibliotecă lucrează 59 de bibliotecari, 49 sunt cu studii superioare, 8 cu studii medii de specialitate. (...) Fie ca conferința de dare de seamă a cititorilor să devină a cea convorbire cointerată, care ne va ajuta în lucrul nostru*” (nr. 11 din 13 mar. 1985).

În articolul „*Să contribuim activ la restructurare*” Faina Tlehuci ne comunică despre ședința Prezidiului Comisiei Centrale Științifico-Metodice Bibliotecare din Învățământul Public, care a avut loc în biblioteca științifică a institutului, în luna mai. „(...) *Prezidiul e veriga de conducere a CCȘMB, care înfăptuiește dirijarea științifico-metodică a tuturor bibliotecilor instituțiilor de învățământ mediu de specialitate. În componența Prezidiului intră reprezentanți ai celor mai mari biblioteci ale instituțiilor superioare din republică (USM, USL), precum și reprezentanți ai celor mai mari biblioteci ale instituțiilor superioare din Siberia, Răsăritul Depărtat, și toți directorii bibliotecilor universitare din re-*

publicile unionale. Tema principală a fost: „Problemele actuale ale restructurării deservirii bibliotecar-informative”. Autoarea își împărtășește impresiile despre activitatea Prezidiului „ (...) informații scurte, dar pline de conținut, schimbul de opinii la fiecare întrebare. (...) concluziile oaspeților sunt următoarele: colectivul bibliotecii a înfruntat cu cinste încercările. (...) oaspeții au luat cunoștință cu programul cursului Bazele informației biblioteconomie, bibliografie care se predă datorită docentului Valeriu Cabac”, au făcut cunoștință cu orașul nostru, au vazut spectacolul Păsările tinereții noastre de Ion Druță, au fost la o întâlnire cu Mihai Volontir” (nr. 22 din 10 mai 1988).

Despre seminarul „Dirijarea lecturii elevilor din învățământul profesional” care a avut loc în luna mai 1982, cu participarea directorilor adjuncți din bibliotecile din învățământul special, ne relatează Elena Harconița. În articol autoarea accentuează că una din direcțiile bibliotecii științifice a institutului – este lucrul metodic cu bibliotecile din învățământul special. „(...) în cadrul seminarului au fost ascultate un șir de comunicări pe tematica dată, cei prezenți au făcut cunoștință cu experiența bibliotecii noastre în această direcție, au primit metodici elaborate pentru organizarea activităților în instituția în care activează. În cadrul seminarului a fost organizată o expoziție cu materiale în ajutorul dirijării lecturii. (...) La acest seminar au participat bibliotecari de la biblioteca Institutului Politehnic din Lvov”. (nr. 24 din 15 iulie 1983).

Faina Tlehuci autoarea articolului „Concurs” ne informează despre „(...) conferința republicană a cititorilor consacrată Fondării URSS intitulată: „Uniunea Republicilor de nezdrunciat”, care are loc din mai 1971 până în ianuarie 1973 din inițiativa comitetului comsomolist (...) în această perioadă biblioteca institutului a proiectat dispute, conferințe ale cititorilor, expoziții de cărți, reviste bibliografice, victorine, care vor contribui la educarea patriotică și internațională a studentului nostru. (...) Pentru participare activă la această acțiune s-au instituit următoarele premii: Pentru locul I – 2 foi turistice în țările socialiste, pentru locul II – o foaie turistică într-o țară socialistă, pentru locul III - o foaie turistică prin orașele Uniunii Sovietice. (...) pentru bibliotecile instituțiilor de învățământ superior și mediu de specialitate Ministerul Învățământului Public al RSSM a instituit 3 premii”. (nr. 17 din 1 sept. 1971).

„(...) la conferința cititorilor intitulată „În familia poparelor frățești - înflorește Moldova mea, consacrată aniversării a 40-a a eliberării orașului Bălți biblioteca a organizat expoziția de carte Orașul Bălți ieri și azi alcătuită din 3 părți: Istoria orașului, Bălți - oraș industrial, Știința, cultura, învățământul public”. Acest eveniment a fost descris de Raisa Pavlova (nr. 12 din mar. 1984).

Un șir de articole sunt axate preponderent pe discutarea unor subiecte ce țin de activitatea bibliotecii (calitatea serviciilor, interesele informaționale ale utilizatorilor, activități și programe de promovare a lecturii etc. Aceaste subiecte au fost abordate în articole publicate în rubricile „Biblioteca – Cititorul”, „Prietenul tău biblioteca”.

Autoarea articolului „Времеа – богацство: читатель – б-ка” Maria Donighevici menționează că „O metodă de economisire a timpului la studenți este metoda - împrumutului comun a literaturii didactice la începutul și la finele anului de studiu, cu care sau obișnuit studenții – o procedură deosebit de importantă care durează până la 30 minute pentru toată grupa. (...) Este utilă această metodă pentru că se reduce numărul de restanțieri (...)”. (nr. 21 din 25 mai 1983).

În articolul „Cum vizitați abonamentul” autoarea Maria Donighevici ne prezintă rezultatele unui chestionar la care au participat studenții institutului cu privire la

servirea lor în biblioteca științifică „ (...) La această întrebare a bibliotecii mulți cititori răspund că nu au timp să stea în rând. Autoarea susține următoarele: (...) s-a examinat (...) cât timp pierde un student pentru a primi literatura necesară atât la împrumut cât și în sala de lectură. (...) Pe parcursul a patru zile s-a controlat timpul a 92 de cititori la abonamentul nr. 1 pentru deservirea completă: lucrul cu cataloagele, verificarea după catalogul general, alegerea literaturii după temă ș.a. (...) 75 de cititori sau ceea ce constituie 78% , au avut nevoie de 30 de minute (...) înșă unii cititori au fost deserviți în 5,10,18 minute. Mai mult de 40 de minute au perdit 8 cititori, sau ceea ce constituie 8,8%, care au ales literatura după cataloage”. În încheiere, autoarea remarcă că „bibliotecarii sunt pentru faptul ca studentul să fie servit operativ...” (nr. 13 din 28 mar. 1984).

Faina Tlehuci în articolul „Cititorul ne preocupă” informează studenții și profesorii institutului că „(...) a fost deschis abonamentul Literaturii științifice și artistice”.(nr. 29 din 23 sept. 1977). Cât de mult ne preocupă cititorii ne relatează și Maria Doneghevici în articolul „Profesia obligă” (13 noiem. 1987). Faina Tlehuci este și autoarea următorului articolul „Biblioteca și studentul de la fără frecvență” în care menționează faptul că pentru studenții care își fac

studiile cu frecvență redusă în timpul sesiunii funcționează nu numai sălile de lectură, dar și abonamentul, orele de funcționare se stabilesc ținând cont de orarul lecțiilor (nr. 24 din 21 iunie 1974). Despre serviciile oferite studenților de la secția fără frecvență aflăm din articolul „Serviciile bibliotecii”, semnat de Maria Doneghevici (23 martie 1979), iar în articolul „Biblioteca-studentul-absolventul” autoarea Faina Tlehuci ne relatează despre „conducerea procesului de lectură a studenților, lucru care a fost înalt prețuit la sfatul institutului. (...) Permanent căutăm rezerve pentru îmbunătățirea deservirii cititorilor. Rupem tradiția (...) din acest an permitem absolvenților să se folosească de sălile de lectură”. Din text se poate constata că absolvenții Institutului vor avea și, în continuare, posibilitatea de a beneficia de serviciile bibliotecii. (nr. 10 din 11 mar. 1977). Articolul „Se consacră jubileul!” ne comunică despre o serată tematică, care a fost organizată în sală de festivități a institutului dedicată celei de a 50-a aniversare de la fondarea URSS „De ce iubim Partia” la care au participat bibliotecarii, profesorii și studenții de la facultatea de filologie. (12 din 22 apr.1972).

Marina Oleinic, Maria Eremeeva în articolul „Datoria învățătorului e de a avea un vast orizont” ne relatează despre „(...) sistemul de lucru, care se numește: lucrul cu dirijarea lecturii studenților, pe care biblioteca îl începe cu studierea intereselor cititorilor. Stu-

denților din anul I biblioteca le propune să îndeplinească diferite chestionare. (...) Studierea chestionarelor ne permit să stabilim interesele cititorilor și ne ajută să ne orientăm la dirijarea individuală și în grup a lecturii” (nr. 21 din 20 oct.1971).

Subiectul tratat de Maria Donegheviți în articolul „Iarși despre ... datornici” este actual și astăzi. „(...) o problemă care ne afectează pe toți - datornicii. O carte pierdută este pierdută pentru toți”. Autoarea aduce statistici concrete, și nominalizează studenții restanțieri (numele prenumele, facultatea, numărul grupei). Ea se arată indignată de faptul „(...) că nici nenumăratele discuții cu studenții datornici cu bibliotecarul de grup nu-i pot convinge, că cititorul are nu numai drepturi, dar și obligații, însă din păcate legile nu sunt pentru unii” (nr. 23 din 8 iunie 1983). Despre păstrarea și integritatea fondului de cărți ne relatează Maria Donegheviți în articolul „A dispărut o carte de la bibliotecă” (19 mar. 1986).

Despre bibliotecă și munca independentă a studentului ne relatează următoarele articole: Larisa Preadco în articolul „Lucrul de sine stătător” ne comunică: „ (...) în perioada sesiunii în sălile de lectură sunt create toate condițiile pentru lucrul individual al studentului. Studenții sunt ajutați la alegerea literaturii necesare, cărțile care nu sunt în sălile de lectură sunt transmise pentru consultare din fondul de bază al bibliotecii etc.” (nr. 40 din 9 dec. 1982), Maria Donigheviți în articolul „Probleme multe, soluția e una - să lucrăm” menționează: „(...) Munca de sine stătătoare a studentului este o problemă acută și importantă în pregătirea specialiștilor de o înaltă calificare. (...) Biblioteca științifică a institutului câțiva ani la rând desfășoară cercetări cu privire la frecventarea sălii de lectură de către studenți”. În articol autoarea prezintă statistici concrete pe facultăți (nr. 10 din 13 mar. 1985), „Învață să înveți”, semnat de Chilea Soroțcaia (nr 5 din 5 noiemb. 1975).

Faina Tcaci în articolul „Pentru voi, lectori” ne comunică despre Zilele informației organizate în biblioteca științifică a institutului: „Biblioteca informează lectorii atât individual, cât și în grup despre literatura primită (...) informarea în grup este organizată în Zilele informației, care au loc de pe data 25 până la 30 a fiecărei luni în sala de lectură a lectorilor. Către aceste zile se întocmesc liste cu literatura primită și se organizează expoziții de carte. (...). Numai în anul 1970 au fost expuse 6810 cărți, organizate 425 de reviste, circa 800 de fișe tipărite la autoreferatele disertațiilor (...). Acest lucru este destul de responsabil, cere sistematizare și o anumită știință de a selecta cărți și a le recomanda pe cele mai de preț în activitatea științifică și de lucru (...)” (nr. 10 din 15 apr. 1971). Despre efectele Zilelor informație ne relatează și autoarea Faina Tlehuci „(...) În anul 1975 la cele 11 zile de informație au fost expuse 7 712 cărți, 335 publicații periodice, 37 autoreferate, 850 de ediții informative. Zilele informație au fost vizitate de 751 cititori...” (nr. 16 din 23 apr.1976). În această rubrică găsim și un articol semnat de Marina Eremeeva intitulat „Să colaborăm în comun” în care autoarea ne comunică despre efectele adunărilor comune ale diriginților și bibliotecarilor „(...) Sarcina noastră comună – educarea la studenți a interesului permanent față de lectură”. (nr. 24 din 10 iun. 1980).

Următoarele articole au fost selectate din rubrica Luna de propagare a cunoștințelor bibliografice. Ella Pogrebinskaia în articolul „Învață să citești” menționează: „(...) În lunile de propagare a cunoștințelor bibliografice în bibliotecă s-au pregătit un șir de activități pentru cititori. Un ciclu de expoziții care să cultive cititorilor noștri priceperi și deprinderi de lucru cu cartea” (nr. 39 din 11 dec. 1986).

Maria Bragari în articolul „Studenților-cunoștințe-bibliografice” ne comunică că studenții din anul întâi sunt familiarizați cu structura bibliotecii, cu aparatul bibliografic informativ, li se promovează Cursul de bibliografie. După audierea Cursului de bi-

bliografie studenții susțin un colocviu. În articol autoarea ne prezintă și câteva păreri despre Cursul de bibliografie selectate din anchetele difuzate studenților: „(...) lecțiile Cursului de bibliografie, sunt absolut necesare, le dau largi posibilități studenților pentru a folosi arsenalul bogat al bibliotecii, îi ajută la întocmirea bibliografiei în lucrările de diplomă etc.” (nr. 12 din 30 mar. 1979).

Activitatea de promovare a colecției bibliotecii este una prioritară. Pentru a evidenția bogăția colecțiilor atât în trecut, cât și în prezent bibliotecarii au apelat și apelează la expoziții pentru a atrage atenția cititorilor. În acest context, în paginile *Pedagogului* cel mai des se publicau articole care prezentau expozițiile de carte organizate cu ocazia unor aniversări sau evenimente culturale, istorice, politice, expoziții consacrate unor personalități notorii sau, pur și simplu, pentru a oferi suport informațional.

Aceste articole le găsim publicate în diferite rubrici: *În ajutorul ateistului, Educația comunistă etc.* Elena Talanova, autoarea articolul „Poet contemporan” ne comunică despre serata închinată lui Andrei Lupan la 70 de ani „(...) în legătură cu jubileul poetului lucrătorii bibliotecii împreună cu lectorii și studenții de la facultatea de filologie pregătesc serata literară „Andrei Lupan - 70 de ani”, care va avea loc pe data de 18 februarie în sala de lectură nr. 1. (...) în sala de lectură centrală este montată expoziția de carte „Poet al contemporanității”. (...) expoziția a primit deja vizitatorii: studenții din grupele 204 și 305 de la filologie”. (nr. 7 din 18 febr. 1982). În articolul „Mai presus decât timpul-omul”, Tatiana Pșenicnaia invită cititorii să ia act de expoziția de carte organizată cu ocazia aniversării a 60 de ani de la nașterea unuia dintre cei mai proeminenți scriitori kârgâzi Cinghiz Aitmatov. „(...) La expoziția jubiliară: „Mai presus decât timpul-omul” sunt expuse operele scriitorului, cărți în limba rusă și moldovenească care oferă informații despre viața și activitatea scriitorului” (nr. 39 din 23 dec. 1988). Faina Tlehuți în articolul „Biblioteca lingviștilor” ne vorbește despre contribuția bibliotecii la conferința unională științifică „(...) biblioteca și-a adus obolul său, organizând o expoziție desfășurată de cărți, care s-a bucurat de un mare succes. La expoziție au fost prezente 128 de cărți, reviste și anale științifice”. (nr. 21 din 28 mai 1976).

Nina Colenda în articolul „Книжная выставка” promovează expozițiile de carte: *Победа разума, По нуму прогреса* „(...) de la care studenții pot lua cunoștință cu literatura despre realizările oamenilor de știință” (nr. 30 din oct. 1975). Faina Tcaci în articolul „Demască anticomunismul” invită studenții să viziteze expoziția de carte „Anticomunismul - principală armă politico-ideologică a imperialismului din zilele noastre”, organizată la abonamentul de literatură artistică. (nr. 6 din 11 febr. 1982).

Ala Gunko în articolul „Biblioteca – Studentul” face o trecere în revistă a cărților prezentate la expoziția de carte intitulată „Societatea socialistă dezvoltă esența și problemele”, organizată la abonamentul de literatură științifică și artistică (nr. 22, 1979), Raisa Pavlova ne prezintă expoziția de carte „Cunoștințele despre ateism” (nr. 20 din 18 mai 1983), Ana Scutnițchi în articolul „Cu cursul leninism” ne prezintă expoziția de carte care a fost inaugurată în muzeul B. Glavan în bl. 2 (nr. 7 din 19 febr. 1986), în articolul „Expoziție de cărți”, semnat de Ana Scutnițchi este prezentată expoziția de carte „Edu-

cația comunistă” (nr. 10 din 6 martie 1980). Lidia Matchovschi cu expoziția de carte „Șantierul tinereții – BAM” (nr. 24 din 17 iunie 1977), Ludmila Mura în articolul „Pe locurile leniniste” ne vorbește despre revista orală pregătită și promovată în căminul studențesc *Integral* intitulată „Sunt în Rusia așa locuri”. (nr. 20 din 22 mai 1980). Ana Scutnițchi în articolul „Biblioteca despre comsomol” ne relatează următoarele: „Biblioteca științifică a institutului promovează o intensă activitate educativă a studenților prin organizarea revistelor bibliografice și a expozițiilor de carte despre faptele glorioase ale comsomolului” (nr. 34 din 15 noiembrie 1979).

Pregătirea practică a viitoarelor cadre didactice se realizează prin intermediul *practicii pedagogice*, latură esențială în formarea studenților. Prin intermediul practicii pedagogice viitorul cadru didactic își valorifică și își dezvoltă competențele. În rubrica: **Viitorului învățător** depistăm un șir de articole în care bibliotecarii promovează expozițiile de cărți, organizate pentru studenții institutului în ajutorul *organizării și desfășurării* practicii pedagogice: „În ajutorul practicantului”, semnat de Inessa Mekler (nr. 19 din 28 sept. 1971); „Cheamă vara pionerească”, semnat de Angela Chirunda (nr. 22 din 1 iunie 1983); „Pentru vara pionerească”, semnat de Ludmila Mura (nr. 22 din 5 iunie 1980).

Cu ocazia Zilei Victoriei, considerată una din cele mai importante sărbători în perioada sovietică, anual, *biblioteca* desfășura un ciclu de *activități pentru cititori*: conferințe, serate pe tematică militară, expoziții de carte, reviste bibliografice etc. Despre activitățile consacrate Marelui Război Pentru Apărarea Patriei întâlnim o serie de articole publicate în rubrica „*Великий подвиг*”. Cu ocazia a celei de-a 30-a aniversări de la Marea Victorie sunt publicate articole: „*Si soarta celor care au luptat*”, semnat de Chilea Soroțcaia (nr. 13 din 4 apr. 1975), „*Despre victorie și eroism*”, semnat de Lidia Marcova. Semnatarii acestor articole fac o trecere în revistă a cărților selectate din colecția bibliotecii pe tematica respectivă. Faina Tlehuci în articol „*Бессмертный подвиг*” ne vorbește despre expoziția de carte care a fost inaugurată în incinta Institutului (la expoziție au fost prezentate peste 1000 de cărți) (nr. 19 din 16 mai 1975). Autoarea articolului „*Учителя войны*” Ecaterina Russu face o prezentare a cărții *Учителя – герои Великой Отечественной войны*, publicată la Moscova la editura Pedagogică, 1974 (nr. 14 din 11 apr. 1979). În articolul „*Tinerețe în flăcări*” publicat, cu ocazia celei de a 40-a aniversări a MRPAP citim memoriile doamnei Larisa Preadco (nr. 22 din 5 mai 1985). În articolul „*Exemple de bărbăție și devotament*” Raisa Pavlova ne prezintă 2 expoziții organizate în biblioteca științifică a institutului, către cea de-a 40-a aniversare de la eliberarea Leningradului „*Biruința legendară a Leningradului*”, „*Scut de nădejde a Patriei*” (nr. 20 din 16 mai, 1984). Larisa Preadco în articolul „*Pentru un viitor fără război*” ne relatează despre lucrările *forumului internațional* „*Pentru o lume denuclearizată, pentru supraviețuirea omenirii*” (nr. 7 din 2 mar. 1987).

O serie de articole au fost scrise în timpul desfășurării sau în ajunul Congreselor PC URSS. Evident, că întreg materialul era unul propagandistic, în care autorii raportează despre manifestările organizate în bibliotecă, sau se angajează să depună toate eforturile pentru a realiza planurile trasate de partid. Marina Eremeeva publică două articole pe această temă „*În preajma Congresului*” în care ne comunică: „*În preajma celui de X-lea cincinal biblioteca organizează o serie de expoziții de cărți, vor fi organizate reviste bibliografice consacrate congresului al XXV-lea al PC URSS, se vor organiza 3 serate*” (nr. 2 din 16 ian. 1976), „*Biblioteca – despre Congresul al XXV-lea al PC URSS*”, din care reiese că una din sarcinile bibliotecii este „*propagarea materialelor congresului*”

prin expoziții de carte organizate în sălile de lectură” (nr. 13 din 2 apr. 1976). Articolul „În preajma Congresului”, semnat de Faina Tlehuci aduce la cunoștința cititorilor că „(...) în catalogul bibliotecii, bibliotecarii au format o rubrică – Congresul al XXV-lea în care sunt intercalate articole selectate din ziare și reviste pe această tematică”. Autoarea menționează că biblioteca activează sub deviza „Numai servirea calitativă a cititorilor” (nr. 33 din 24 oct. 1976). „(...) Zilele literaturii sovietice în Moldova au o mare însemnătate pentru că au loc în anul desfășurării Congresului al XXV-lea al PC URSS. (...) Către aceste zile sunt oformate expozițiile de carte: Constelația inimelor, Literatura popoarelor frățești, Prietenia popoarelor, prietenia literaturii”, menționează Faina Tlehuci în articolul „Noi întâlniri cu literatura sovietică” (nr. 27 din 17 sept. 1976). Prin comunicatul intitulat „În întâmpina-rea evenimentului important” publicat în nr. 22 din 10 iunie 1988, cititorii ziarului sunt informați, că „În preajma Congresului al XIX-lea unional de partid - Eveniment important în viața țării (...) în sălile de lectură sunt organizate expozițiile de carte: Noi - partidul inovator, Direcțiile principale ale democratizării societății, Religia, ateismul și contemporaneitatea”.

În 1977 a fost adoptată o nouă constituție care prevedea explicit caracterul unitar al URSS. Acest eveniment a fost discutat mult în presa scrisă. Semnatarii următoarelor articole ne comunică că pentru cititorii, care doresc să fie la curent cu discutarea proiectului Constituției URSS în biblioteca științifică a institutului sunt organizate expoziții de cărți și reviste: „Discutare atotnorodnică”, semnat de Ț. Pingevo (nr. 24 din 17 ian. 1977); „In centrul atenției - Noua Constituție”, semnat de Emilia Țurcan (nr. 33 din 21 oct. 1977); Larisa Preadco în articolul „Triumful democrației sovietice”, prezintă expoziția *Legea Fundamentală a vieții noastre*, organizată în sala de lectură (nr. 32 din 14 octombrie 1977); „În preajma jubileului”, semnat de Galina Nichitina (nr. 34 din 28 oct. 1977).

Bibliotecarul este cel care dă viață cărților – le face cunoscut conținutul cititorilor, le oferă spre lectură în bibliotecă sau le împrumută acasă, cu răbdare și pricepere, știu să selecteze din imensitatea cărților sosite în bibliotecă pe cele cu informația cea mai utilă pentru utilizator, în așa fel, economisindu-le timpul

În rubricile *Pe polița de carte*, *Cărți noi*, *Revista informativă a articolelor* sunt publicate articole care oferă succinte prezentări de cărți, sau articole selectate din revistele abonate de bibliotecă care abordau diferite subiecte. Articolele care conțin noutăți editoriale sunt publicate în rubrica *Noutăți*.

Elena Scurtu în articolul „Prietenul și educatorul tineretului” descrie un studiu despre tineret. (nr. 31 din 10 oct. 1975), „Marxism - Leninismul despre religie”, semnat de Lidia Smirnova (nr. 19 din 23 mai 1975), „Cărți noi despre marxism-leninism și filosofie”, semnat de Elena Scurtu (nr. 29 din 26 sept. 1975), „Cărți noi despre Moldova”, semnat de Rodica Mațcan (nr. 37 din 21 noiem. 1984), Gabriela Gorodnaia în articolul „Continuitate” prezintă 4 cărți din colecția bibliotecii cu tematica *întrecerea socialistă* (nr. 17 din 29 apr. 1980), Elena Scurtu recomandă 4 manuale din achizițiile recente studenților de la Facultatea de Pedagogie și Psihologie preșcolară (nr. 19 din 4 mai 1986), „Noi vom construi societatea comunistă”, semnat de Elena Scurtu (nr. 7 din 11 martie 1970), în nr. 40 din 18 dec. 1987 Maria Fotescu ne prezintă 4 cărți cu tematica *educația tinerei generații*, Maria Bragari în articolul „Învățătorul și timpul” aduce la cunoștința studenților și cadrelor didactice că biblioteca a achiziționat un set de cărți ce tratează pe larg (...) *problemele educației și instruirii generației în creștere*” (nr. 26 din 14 sept. 1979), A. Roizman face o trecere în revistă a cărților achiziționate,

utile pentru studentul filolog (nr. 28 din 19 sept. 1975), Ana Scutnițchi, autoarea articolului „Narcomania-un rău social” propune cititorilor să lectureze un șir de articole „(...) despre una dintre cele mai acute probleme ale omenirii - problema narcomaniei (...) selectate din revistele pe care le abonează biblioteca”. Autoarea menționează că articole pot fi folosite de studenți în *activitățile practicii pedagogice în școală* (nr. 10 din 27 mar. 1987). Gabriela Gorodnaia publică câteva articole în care ne prezintă cărți din colecția bibliotecii cu tematică diversă: „Vitrailu editorial al cărților cu tematica social-politică” (nr. 5 din 4 febr. 1982), cărți despre Karl Marks (nr. 20 din 18 mai 1983), „În ajutorul educației morale” (nr. 34 din 28 oct. 1973), „Cărți noi la pedagogie”, semnat de C. Soroțcaia (nr. 38 din 25 noiem. 1982). În nr. 22 din 6 iunie 1975 Faina Tlehuci publică un articol în care ne vorbește despre rolul bibliotecii în educarea studenților.

În rubrica *Pedagogului 175 ani de la alipirea Basarabiei la Rusia* întâlnim articolul „Pe veci împreună”, semnat de Rodica Mațcan. Autoarea ne prezintă 5 cărți care descriu evenimentele care s-au produs la 1812 (nr. 12 din 10 apr. 1987).

„(...) Posedăm noi oare acele caracteristici, care îi sunt necesare unui conducător sau organizator?” așa se începe articolul „Învățăm a conduce”, semnat de Natalia Nau-mova și Elena Harconița care ne vorbesc despre experiența de lucru în biblioteca științifică a institutului (nr. 21 din 27 mai 1982).

Din articolul „Succese, magazin norodnic”, semnat Faina Tlehuci aflăm că pentru iubitorii de carte a fost deschis magazinul de cărți „Prometeu”. „(...) Magazinul nostru norodnic va lucra o dată în săptămână, vinerea de la 12.00 până la 14.00 (...) în incinta magazinului vor fi organizate serate, întâlniri cu veteranii. Autoarea anunță că biblioteca organizează 2 concursuri (...) Pentru cea mai bună denumire și cea mai bună emblemă a magazinului. Termenul până la 20 mai, propunerile sunt primite la abonamentul de literatură științifică și atristică între orele 11.00-18.00. Învingătorii concursului vor fi menționați cu cărți” (nr. 18 din 6 mai 1982).

Elena Harconița în articolul „Vă invităm în salonul muzical” ne relatează: „(...) Fiind un centru ideologic, cultural-iluminist și științifico-informativ biblioteca noastră caută neconținut noi căi de largire a orizontului cititorului, îmbogățește tradițiile și metodele sale de activitate. În acest mod am venit la ideea fondării pe lângă bibliotecă a clubului de interese. (...) acum 2 ani sunt deschise pentru toți amatorii de muzică ușile salonului nostru muzical unde se petrec lecturi simfonice, serate muzicale cu participarea lectorilor de la catedra de interpretare, catedra dirijare și metodică educației muzicale, seri de romanțe, muzică veche (...) vi se oferă posibilitatea de a vă dezvolta și îmbogăți lumea spirituală (...) salonul nostru muzical vă așteaptă” (nr. 4 din 29 ian. 1988).

Despre participarea colectivului bibliotecii științifice a institutului la concursul *activități artistice*, organizat de comisia sindicală culturală aflăm din articolul „Cântă corul bibliotecii”, semnat de Chilea Soroțcaia. „(...) prima noastră prezentare a surprins plăcut juriul (...) și am ajuns în finală (...) conform totalurilor biblioteca s-a clasat pe locul 3 și a fost menționată cu o călătorie în orașul Odesa” (nr. 32 din 25 oct. 1979).

Anul 1986 a fost un an foarte important pentru comunitatea universitară. În acest an la 1 septembrie s-a sărbătorit deschiderea noului edificiu *Casa Albă*, construit conform unui proiect individual, avându-i printre autori pe A. L. Zolotuhin, P. Teajco, I. Dima - arhitector, Faina Tlehuci, directorul Bibliotecii - tehnolog. Despre construcția noii clădire a bibliotecii s-a scris și în paginile *Pedagogului*: Faina Tlehuci în articolul „Șantierul îi cheamă pe entuziaști” menționează că „(...) Până la darea în exploatare a

noii clădiri a bibliotecii științifice a institutului au mai rămas 12 zile". Faina Tlehuci le aduce mari mulțumiri studenților-comsomoliști care au decis să aducă contribuții la construirea noii clădiri ai bibliotecii (nr. 24 din 18 iunie 1986). În articolul „*Să trăim din plin*” Faina Tlehuci face o comparație între activitatea bibliotecii în localul nou și clădirea veche a bibliotecii „(...) biblioteca se adăpostea într-o clădire veche, strâmtă, ce nu se supunea capacităților timpului (...) astăzi biblioteca dispune de un număr mai mult de un milion de cărți, (...) avem cărți rare, unice, fondul se completează permanent”. Se încheie articolul cu o călătorie imaginară prin noua clădire a bibliotecii. (nr. 26 din 9 apr. 1988).

Într-un comunicat publicat în nr. 11 din 20 martie 1986 citim următoarele: „Printre cele mai bune biblioteci ale ramurii e menționat și colectivul bibliotecii științifice a institutului. Pentru succesele obținute pentru propagarea materialelor dedicate jubileului de 60 ani a RSSM și a PCRM colectivul bibliotecii a fost decorat cu Diploma de onoare a Ministerului învățământului superior și mediu de specialitate al RSSM, cu Diploma de onoare a Ministerului a fost menționată Elena Scurtu și prin ordinul Ministerului s-a exprimat recunoștința șefei secției științifico-metodice Elena Harconița”.

Concluzii

Ziarul *Pedagogul* a constituit un mijloc de comunicare, prin care bibliotecarii Bibliotecii Științifice a Institutului au făcut ca rezultatele muncii lor să fie vizibile publicului larg. *Pedagogul* a generat evenimente, a pus în valoare Biblioteca, resursele informaționale și utilizatorii. Ziarul nu se mai editează, însă bibliotecarii continuă să mediatizeze activitatea BȘ USARB în revistele instituționale sau naționale (tipărite sau electronice).

Referințe bibliografice:

1. *Biblioteca Universitară bălțeană la 60 ani. Bălți, 2005, 213 p. ISBN 9975-931-98-7 [on-line] [accesat la 01.09.2018]. Disponibil: http://tinread.usb.md:8888/tinread/fulltext/bibl_60/biblioteca_60.pdf*
2. *CORAVU, Robert. Imaginea bibliotecii în mediul universitar. Strategii de optimizare [on-line] [accesat la 14.09.2018]. Disponibil: http://www.geocities.com/conanbiblio-tecarul/Comunicare_Brasov.rtf*
3. *Imaginea bibliotecii publice în comunitate [on-line] / Biblioteca Națională a republicii Moldova [on-line] [accesat la 07.08.2018]. Disponibil: <https://www.slideshare.net/cd-bclub/imaginea-bibliotecii-publice>*
4. *KULIKOVSKI, Lidia. Activitatea editorială ca imagine a bibliotecilor. In: Buletinul ABRM. 2007, nr. 2(6), pp. 10-11.*
5. *Colecția ziarului Pedagogul anii 1970-1990*